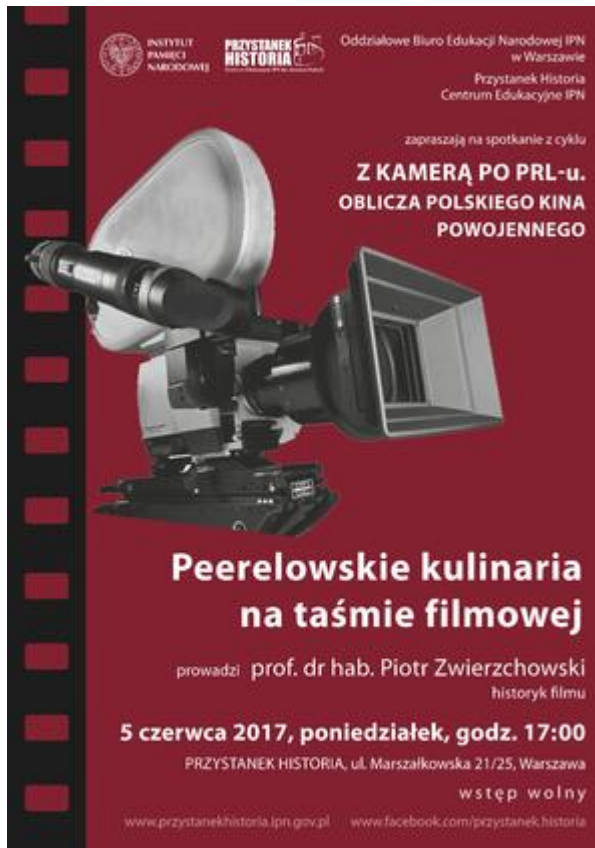

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/aktualnosci/40378,Peerelowskie-kulinaria-na-tasmie-filmowej-w-ramach-seminarium-popularnonaukowego.html>
23.04.2024, 10:27

„Peerelowskie kulinarium na taśmie filmowej” w ramach seminarium popularnonaukowego „Z kamerą po PRL-u. Oblicza polskiego kina powojennego” - Warszawa, 5 czerwca 2017

Jedenasta edycja cyklu wykładów „Z kamerą po PRL-u”, w której spróbujemy przedstawić rzeczywistość peerelowską widzianą przez pryzmat filmów fabularnych i dokumentalnych, jak również kronik filmowych, powstałych w latach 1944–1989. Filmy zrealizowane w PRL stanowią specyficzne świadectwo kultury tamtych lat. Z jednej strony są, mimo wszystko, przynajmniej w jakiejś mierze odzwierciedleniem autentycznego życia, przetworzonym przez ideologiczne, a w jeszcze większym stopniu polityczne widzenie świata. Z drugiej pokazują, w jaki sposób konstruowany był tekst filmowy, jak przedstawiano pewną formę świata wyobrażonego, jak również wskazują na cechy charakterystyczne dla estetyki filmu fabularnego i dokumentalnego. Opowiemy o bardzo różnych zjawiskach charakterystycznych dla powojennego kina polskiego; zarówno tych, które wprost wynikały z polityki kulturalnej tamtego okresu, jak i tych niezależnych artystycznie. Oprócz arcydzieł polskiego kina, pokazane zostaną także fragmenty filmów o jednoznacznie propagandowym zabarwieniu. Na początku opowiemy, w jaki sposób można odczytywać tekst filmowy jako źródło wiedzy o Polsce Ludowej, a w kolejnych spotkaniach zaprezentujemy filmowe wizerunki, do których kino PRL-u odwoływało się często i

INSTITUT PAMIĘCI NARODOWEJ PRZYSTANEK HISTORIA Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Warszawie Przystanek Historia Centrum Edukacyjne IPN

zapraszają na spotkanie z cyklu

**Z KAMERĄ PO PRL-u.
OBLICZA POLSKIEGO KINA
POWOJENNEGO**

**Peerelowskie kulinarium
na taśmie filmowej**

prowadzi prof. dr hab. Piotr Zwierzchowski
historyk filmu

5 czerwca 2017, poniedziałek, godz. 17:00
PRZYSTANEK HISTORIA, ul. Marszałkowska 21/25, Warszawa
wstęp wolny

www.przystanekhistoria.ipn.gov.pl www.facebook.com/przystanek.historia

chętnie, ale które wbrew pozorom, nie zawsze były proste i jednoznaczne.

Seminarium adresowane jest do nauczycieli historii, języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, studentów kierunków humanistycznych oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych, z możliwością wykorzystania podczas egzaminu maturalnego z języka polskiego w nowej formule, sprawdzającej umiejętność analizy i interpretacji różnorodnych tekstów kultury, np. filmu. Proponujemy sześć spotkań w cyklu miesięcznym odbywających się od stycznia do czerwca 2017 r. Udział w seminarium – jako formie doskonalenia zawodowego – zostanie potwierdzony pisemnie.

Ostatnie w tym roku szkolnym spotkanie odbyło się 5 czerwca br.

Temat: Peerełowskie kulinaria na taśmie filmowej

W badaniach nad kulturą fundamentalne znaczenie mają pytania o to, co jemy i pijemy, jak to robimy, gdzie i z kim. Te same pytania możemy zadać kinu PRL-u. Odpowiedzi na nie zależą jednak nie tylko od poszczególnych utworów, ale także od kontekstów społecznych, kulturowych, politycznych i gospodarczych. Zarówno kulinaria, jak i kino, zmieniały się z czasem. Na taśmie filmowej zostały zarejestrowane lokale gastronomiczne, stołówki zakładowe, potrawy, trudności z zaopatrzeniem, sposoby biesiadowania, zachowania i aspiracje społeczne, kulinarne marzenia klientów, jedzenie jako środek płatniczy. Były elementem filmowego świata przedstawionego, niekiedy istotnym rekwizytem, czasem nawet głównym bohaterem filmów, zarówno dramatów, jak i komedii. Przez sposób ukazywania kulinariów można było afirmować ówczesną rzeczywistość lub też poddać ją krytyce. Obserwując filmowe obrazy jedzenia i picia, przyglądamy się bowiem kinu polskiemu przez pryzmat kulinariów i kulinariom za pośrednictwem kina.

Pokazane zostały fragmenty następujących filmów: **Obywatel Piszczyk**, reż. Andrzej Kotkowski (1988), **Irena do domu**, reż. Jan Fethke (1955), **Gangsterzy i filantropi**, reż. Jerzy Hoffman, Edward Skórzewski (1962), **Miś**, reż. Stanisław Bareja (1980), **Mokry władca rozumu**, reż. Janusz Zaorski (1977), **Jak to się robi**, reż. Andrzej Kondratiuk (1973), **Czterdziestolatek**, reż. Jerzy Gruza (1976), **Kogel-mogel**, reż. Roman Załuski (1988).

Wykład:

prof. dr hab. Piotr Zwierzchowski, historyk filmu, autor m.in.: Zapomniani bohaterowie. O bohaterach filmowych polskiego socrealizmu, Warszawa 2000; Pęknięty monolit. Konteksty polskiego kina socrealistycznego, Bydgoszcz 2005; Piękny sen pedagoga. Literackie i filmowe portrety świata edukacji, Kraków 2005; Spektakl i ideologia. Szkice o filmowych wyobrażeniach śmierci heroicznej, Kraków 2006; Kino polskie po roku 1989, Bydgoszcz 2007; Kino nowej pamięci. Obraz II wojny światowej w kinie polskim lat 60., Bydgoszcz 2013; Polskie seriale telewizyjne, red. [Piotr Zwierzchowski](#), [Barbara Giza](#), John Bates, Karolina Kosińska, Bydgoszcz 2015.

Miejsce spotkania:

Przystanek Historia Centrum Edukacyjne IPN im. Janusza Kurtyki, Warszawa, ul. Marszałkowska 21/25 (obok Trasy Łazienkowskiej).

Koordinator projektu:

Sławomir Stępień, tel. (22) 860-70-50, slawomir.stepien@ipn.gov.pl

Wstęp wolny